

Dansk økonomi kan tåle store olieprischok

Hovedkonklusioner:

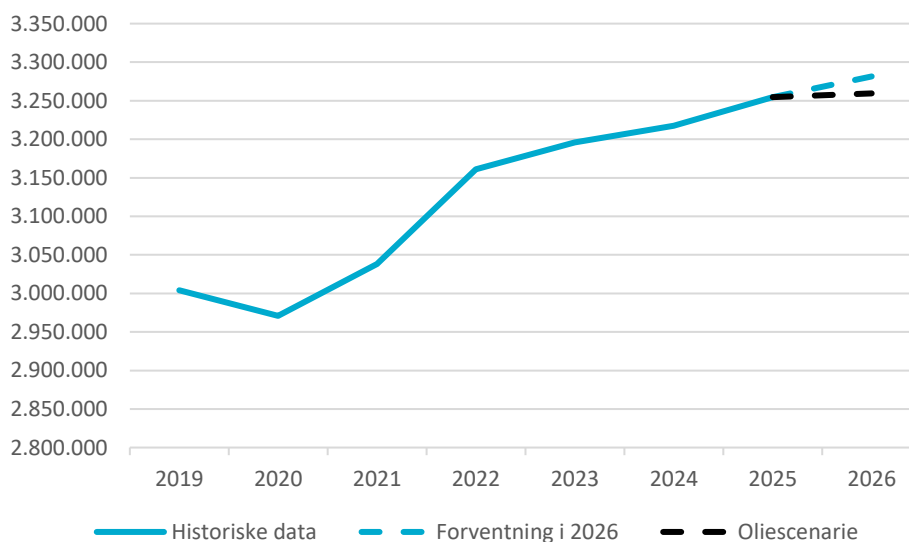
- Vedvarende høje olie- og gaspriser kan dæmpe beskæftigelsesfremgangen i 2026. Ved et stød til olieprisen på 60 procent, og lavere global vækst, bliver beskæftigelsen omkring 22.000 personer lavere i forhold til den oprindelige prognose. Der vil dog stadig være udsigt til svag beskæftigelsesfremgang.
- Højere oliepriser og svagere verdenshandel kan reducere BNP-væksten med omkring 1 procentpoint i 2026, men effekten vurderes som håndterbar efter flere år med solid vækst.
- Dansk økonomi er robust over for energichok, fordi Danmark er blandt de mest energieffektive økonomier i EU, og industrien er mindre olieintensiv end i mange andre lande.
- Den høje energieffektivitet i dansk industri betyder, at virksomhederne rammes mindre hårdt af stigende oliepriser end konkurrenter i mindre energieffektive lande.
- Et olieprischok som følge af krigen i Iran vil være en økonomisk modvind, men dansk økonomi står på et stærkt udgangspunkt og forventes at kunne modstå chokket uden alvorlige, langvarige konsekvenser.

Krigen i Iran kan gøre ondt, men der skal meget til at slå dansk økonomi omkuld. Hvis de høje olie- og gaspriser bider sig fast resten af året og forårsager en opbremsning i verdensøkonomien, vil det sænke beskæftigelsen med i omegnen af 22.000 personer i forhold til baseline. Det viser beregninger i den makroøkonomiske model, ADAM.

I eksperimentet er olieprisen hævet med 60 procent, og samtidig er den globale vækst som følge heraf blevet nedjusteret. Beregningerne er udbygget til sidst i analysen.

Tidligere i marts forudså Danske Bank i en prognose, at beskæftigelsen i løbet af 2026 vil stige med ca. 27.000 personer. Dermed kan krigen altså betyde, at beskæftigelsen vil stige mindre i år, end der ellers var lagt op til, men beskæftigelsen fastholder sit rekordhøje niveau. Det fremgår af Figur 1.

Figur 1: Oliepriserne kan bremse jobfremgangen

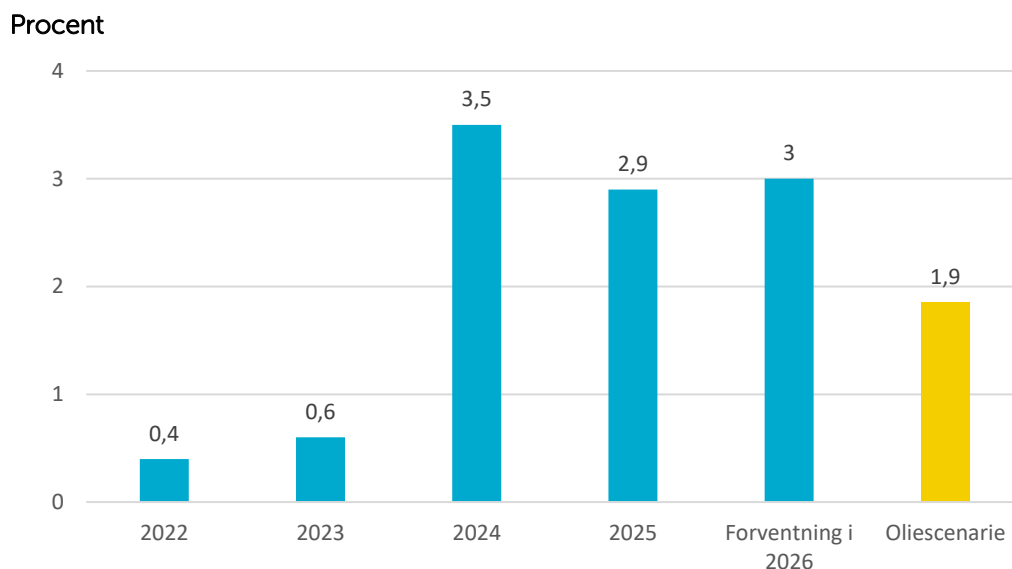

Anm.: Figuren viser beskæftigelsesudviklingen i antal personer

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistik, tabel NKN1, Danske Banks 'Nordic Outlook' og ADAM.

De højere brændstofpriser og den deraf følgende opbremsning i verdenshandlen kan også sætte sig i væksten i år. Hvis oliepriserne forbliver høje, kan det betyde noget lavere vækst i år. Samlet kan der blive skåret 1,1 procent af BNP-væksten. Det er en streg i regningen, men ovenpå et par år med særdeles pæn vækst er det ingen krise. Såfremt krigen stopper indenfor en overskuelig fremtid, vil faldet i væksten desuden kun være midlertidigt.

Figur 2: Højere oliepriser kan lægge en dæmper på væksten

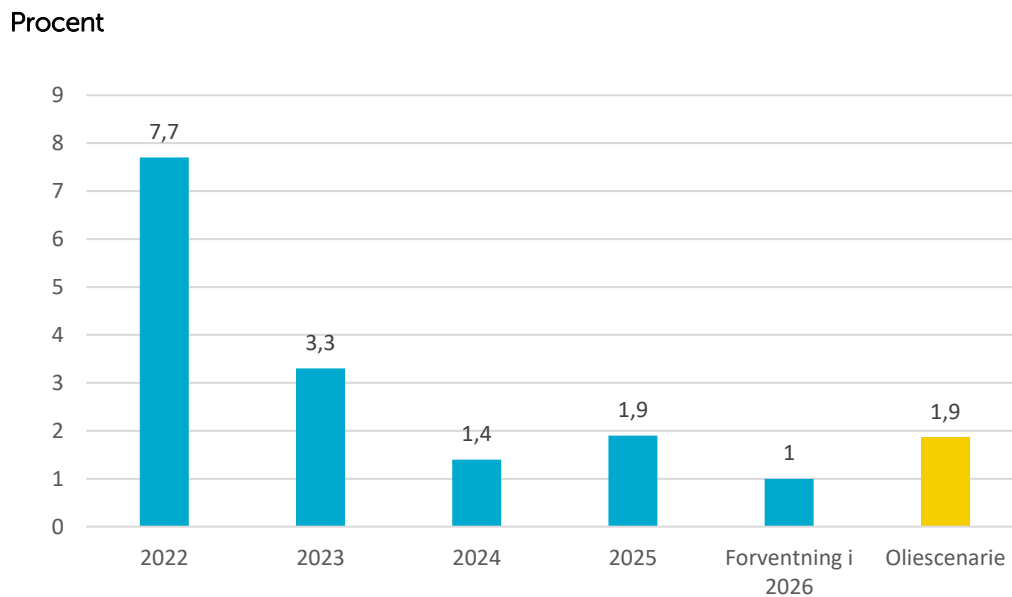
Anm.: Figuren viser væksten i reallt BNP.

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistik, tabel NAN1, Danske Bank og ADAM.

Som følge af de højere olie- og energipriser vil inflationen tage til igen. Samlet stiger niveauet i forbrugerpriserne med lige under 0,9 procent.

Inden krigen i Iran var forventningerne til inflationen på 1 procent, og dermed kommer inflationen i stedet op på 1,9 procent i scenariet. Det er dog fortsat under de 2 procent, som centralbankerne sigter efter, og hvis lønstigningerne kan holde den nuværende stigningstakt på 3,5 procent, er der stadigvæk udsigt til reallønsfremgang.

Figur 3. Inflationen stiger

Anm.: Figuren viser væksten i forbrugerpriserne..

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistik, tabel NAN1, Danske Bank og ADAM.

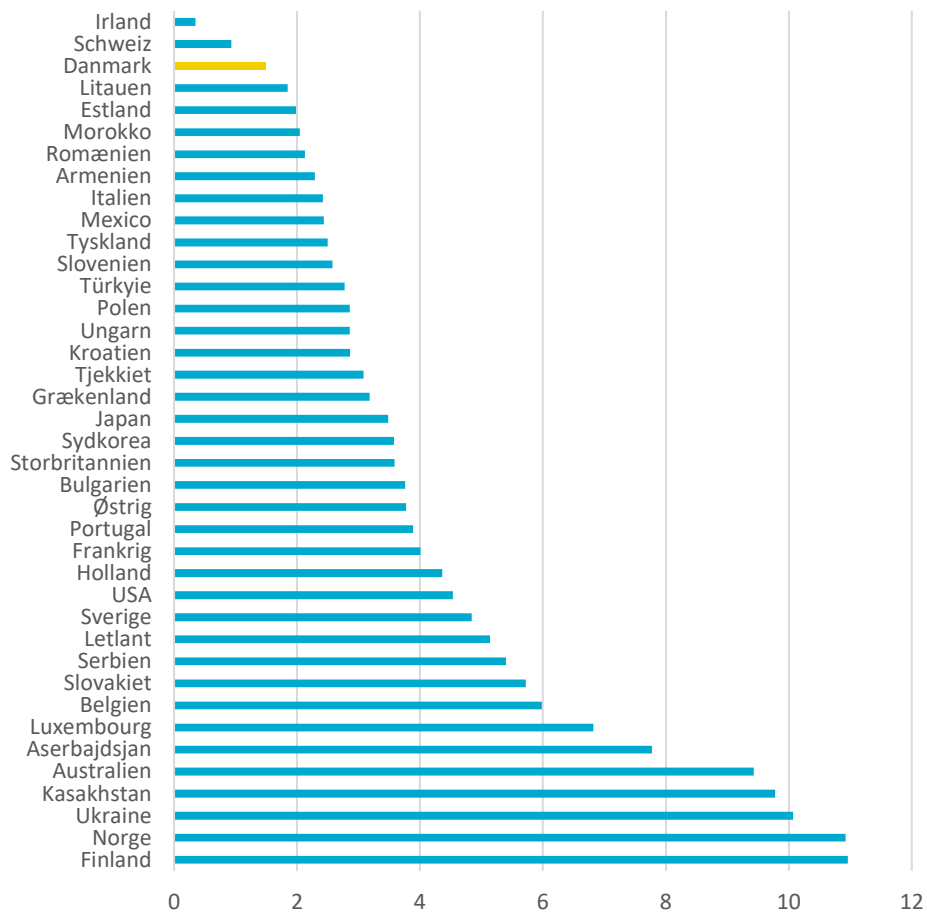
At dansk økonomi er så godt rustet til at modstå en energikrise skyldes ikke kun, at det går godt i dansk økonomi. Det skyldes også, at dansk økonomi er særdeles energieffektiv. Faktisk er Danmark den fjerde mest energieffektive økonomi i EU¹. Det skyldes ikke mindst, at den danske industri er den tredje mest energieffektive blandt alle de lande i verden, Det Internationale Energiagentur har data for. Da det kræver mindre energi at producere én krones værdi i den danske industri end i Polen, bliver danske industrivirksomheder også ramt mindre hårdt, når oliepriserne pludselig stiger.

Det er i sagens natur ikke til at forudsige, præcis hvad krigen i Iran vil betyde for dansk økonomi. Men det økonomiske udgangspunkt er godt

¹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_ind_ei_custom_20630700/default/table.

og industrien mindre eksponeret end i mange andre lande. Trods sorte skyer er der endnu ingen tegn på storm.

Figur 3: Dansk industri er blandt verdens mest energieffektive

Anm.: Figuren viser energiforbrug ift. værdiskabelse målt i MJ pr. købekraftskorrigeret dollar og dækker alle de lande, det internationale energiagentur havde tal for i 2022.

Kilde: IEA, "Energy End-uses and Efficiency Indicators Highlights" December 2025.

Hvordan har vi gjort?

Det er svært at vurdere, hvad krigen i Iran præcis vil betyde for økonomien. Det afhænger af, hvor lang tid krigen varer og dermed hvor lang tid Hormuzstrædet er lukket, men også hvor meget skade energiinfrastrukturen på tværs af Mellemøsten lider i mellemtiden.

Der er i analysen taget udgangspunkt i en scenarieberegning i modellen ADAM.olieprisen antages for 2026 at lande på et årsgennemsnit på 110 dollar pr. tønde, og samlet hæver vi olieprisen med 60 procent i forhold til baseline.

Olieprisen påvirker økonomien direkte gennem virksomheders- og forbrugeres energipriser. Derudover påvirker oliepriserne verdenshandlen.

Ifølge OECD vil en 10 procent stigning i olieprisen sænke BNP-væksten i OECD med ca. 0,1 procent. Ifølge Finansministeriet vil et fald i det handelsvægtede BNP på 1 procent føre til et fald i dansk BNP på omkring 0,8 procent².

Ved at lægge de mekanismer til grund og simulere stødet i ADAM, bliver effekten af olieprischokket i 2026 som beskrevet i analysen og Tabel 1.

Tabel 1: Konsekvenser af oliescenariet

	BNP	Beskæftigelse	Priser
Niveaueffekt i forhold til baseline	-1,11 pct	-22.000 personer	0,85 pct.

² https://fm.dk/media/gwkntgbm/oekonomisk-redegoerelse-august-2022_web_a.pdf.